

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobce: **S. T.**, zast. JUDr. Jiřím Svozilem, advokátem se sídlem tř. Tomáše Bati 180, 760 01 Zlín, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 5. 2. 2016, č. j.,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalované ze dne 5. 2. 2016, č. j. byly námitky žalobce zamítnuty a rozhodnutí žalované ze dne 11. 2. 2015 č. j. bylo potvrzeno.

Rozhodnutím žalované ze dne 11. 12. 2015 přiznala žalovaná žalobci starobní důchod ve výši 999 Kč měsíčně podle ust. § 29 odst. 1 písm. g) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zdp“) a s přihlédnutím k ust.

článku 12, článku 16 odst. 1 a článku 30 odst. 3 Smlouvy mezi Českou republikou a Ruskou federací o sociálním zabezpečení č. 57/2014 Sb. m.s. (dále jen „Smlouva“) ode dne 17. 7. 2015.

Ve své žalobě žalobce namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí. Nesouhlasí s žalovanou, že je třeba na něj v souladu s ustanovením článku 30 odst. 3 Smlouvy a ustanovení článku 13 Ujednání mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky a Ministerstvem práce a sociální ochrany Ruské federace k provádění Smlouvy (dále jen „Ujednání“) pohlížet jako na pojištěnce, který je občanem Ruské federace s trvalým pobytem na území Ruské federace ke dni 31. 12. 2008, jelikož k uvedenému datu nebyl a nadále ani není odhlášen z evidence obyvatel na území Ruské federace. Žalobce uvádí, že si od 3. 1. 2000 do 31. 12. 2008 platil důchodové pojištění v České republice a od roku 2006 má navíc na území České republiky povolení k pobytu. Podle sdělení Penzijního fondu Ruské federace je dle Ujednání možné českou dobu pojištění započíst pro jeho český důchod. Žádá o provedení přepočtu starobního důchodu se započtením české doby pojištění od 3. 1. 2000 do 31. 12. 2008 a vydání nového rozhodnutí o přiznání starobního důchodu. Zároveň na důkaz svého tvrzení přikládá stanovisko veřejného ochránce práv (sp. zn. 4800/2011/VOP).

Žalovaná v písemném vyjádření ze dne 27. 5. 2016 nesouhlasila s žalobními námitkami, navrhla zamítnutí žaloby. Na podporu svého právního názoru odkázala na spisovou dokumentaci, z níž bylo zjištěno, že žalobce podal žádost o starobní důchod dne 27. 3. 2015 s požadovaným datem jeho přiznání ode dne 17. 7. 2015. V žádosti uvedl, že má ruskou státní příslušnost, na území České republiky pobývá po dobu alespoň 270 dnů, pobírá starobní důchod z Ruské federace pod č. 016-597-202-60. Jako doklad potvrzující odhlášení z trvalého pobytu v Ruské federaci předložil potvrzení o jeho přihlášení na Generálním konzulátu Ruské federace v Brně ze dne 19. 12. 2014. Vzhledem ke sporu týkající se určení, která ze smluvních stran je příslušná ke zhodnocení doby pojištění získané před 1. 1. 2009, resp. od 3. 1. 2000 do 31. 12. 2008 odkázala žalovaná na článek 30 odst. 3 Smlouvy a článek 13 odst. 1 a 2 Ujednání mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky a Ministerstvem práce a sociální ochrany Ruské federace k provádění Smlouvy (dále též „Ujednání“).

V předmětné věci žalobce nezpochybnil zásadní skutečnost, že má ruské občanství. Žalovaná však současně konstatovala, že dle žádosti o starobní důchod má žalobce trvalé bydliště na území České republiky a současně i na území Ruské federace, neboť nepředložil odhlášku z trvalého pobytu v Ruské federaci, jak požaduje čl. 13 odst. 1 Ujednání. Namítá-li žalobce, že odhlášení trvalého pobytu v Ruské federaci je prokázáno potvrzením o jeho přihlášení na Generálním konzulátu Ruské federace v Brně ze dne 19. 12. 2014, pak žalovaná uvedla, že takovéto potvrzení nelze považovat za odhlášení se z trvalého pobytu v Ruské federaci. Toto potvrzení má vypovídající hodnotu pouze v tom smyslu, že žalobce je registrován na Ruském konzulátu se sídlem v Brně.

Jestliže podle článku 30 odst. 3 Smlouvy v návaznosti na čl. 13 odst. 1 Ujednání se má za to, že pojištěnec měl ke dni 31. 12. 2008 trvalé bydliště na území toho smluvního státu, jehož byl k uvedenému dni občanem, pak v případě žalobce, je pro další posouzení věci rozhodující, že ke dni 31. 12. 2008 měl (a nadále zřejmě i má) trvalý pobyt na území Ruské federace, neboť je rovněž jejím občanem. Dobu pojištění před 1. 1. 2009 proto vezme v úvahu ruský nositel pojištění. Tomu, aby tyto doby byly vzaty pro výpočet starobního důchodu

podle českých právních předpisů, brání skutečnost, že žalobce nepředložil doklad o odhlášení z evidence na území smluvní strany své státní příslušnosti, tj. z Ruské federace a potvrzení konzulátu není odhlášením požadovaným Smlouvou. Žalovaná zdůrazňuje, že na tomto postupu – nutnosti předložení „odhlášení“ – se dohodly obě smluvní strany a nejedná se o podmínku požadovanou pouze českým nositelem pojištění. Námitka žalobce je tak irelevantní.

Přípisem ze dne 4. 7. 2016 sdělil právní zástupce žalobce, že sousloví trvalý pobyt má v Ruské federaci jiný význam než v České republice. V Rusku je trvalý pobyt úzce spojen s vlastnictvím nemovitostí. Žalobce je společně s manželkou spoluvlastníkem domu č.p. na ulici ve městě v Pokud by se v Ruské federaci odhlásil z trvalého bydliště, ztratil by vlastnické právo k předmětné nemovitosti. Oba manželé využívají dům k jejich ubytování při cestách do Ruska k návštěvám příbuzných a podnikání žalobce.

V dávkovém spise žalobce je evidována jeho žádost o starobní důchod sepsaná dne 27. 3. 2015, kterou žádal o výplatu přiznaného starobního důchodu ode dne 17. 7. 2015. V tiskopisu „žádost o starobní důchod“ uvedl státní příslušnost ruskou. O důchod z Ruska nežádal, protože jej pobírá, což doložil tiskopisem CZ207/RU12/2 listy, ověřenou kopii průkazu poživatele starobního důchodu, ověřenou kopii kartičky sociálního pojištění, ověřenou kopii o zrušení trvalého pobytu v Rusku, ověřenou kopii rozhodnutí o povolení k trvalému pobytu v ČR č. j. SCPP-00348/BR-XII-CI-2006. Dále ve spise je založen doklad potvrzující přihlášení žalobce na konzulární oddělení v Brně dne 19. 12. 2014.

Žalovaná ve věci rozhodla dne 11. 12. 2015, č. j., a to tak, že přiznala žalobci ode dne 17. 7. 2015 starobní důchod ve výši 999 Kč měsíčně.

Proti rozhodnutí podal žalobce námitky s tím, že je ode dne 3. 1. 2000 pojištěn v České republice, nesouhlasil s napadeným rozhodnutím, ve kterém je česká doba pojištění započtena až od 1. 1. 2009 a od 3. 1. 2000 do 31. 12. 2008 je považována za dobu ruskou. Dále uvedl, že podle sdělení Penzijního fondu Ruské federace je podle dodatku ke Smlouvě ze dne 8. 8. 2014 možné nechat českou dobu pojištění započíst pro český důchod. Žádal o provedení přepočtu starobního důchodu se započtením české doby pojištění ode dne 3. 1. 2000 a o vydání nového rozhodnutí o přiznání starobního důchodu. Zároveň sdělil, že pobírá důchod z Ruské federace za dobu pojištění do dne 31. 12. 1998.

Právní posouzení:

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále též „s.ř.s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Soud věc projednal a rozhodl v nepřítomnosti účastníků na základě splněných zákonných podmínek dle § 51 odst. 1 s.ř.s.

Žaloba byla přezkoumána v mezích žalobních bodů včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s.ř.s.).

Jádrem sporné otázky je posouzení, která ze smluvních stran je příslušná ke zhodnocení doby pojištění získané před dnem 1. 1. 2009, resp. ode dne 3. 1. 2000 do dne 31. 12. 2008.

Pro posouzení, které doby pojištění účastníka řízení je třeba považovat za české doby pojištění a které doby pojištění je třeba považovat za ruské doby pojištění, je rozhodné ustanovení článku 30 odst. 3 Smlouvy. Z uvedeného právního ustanovení vyplývá, že doby pojištění (zaměstnání) získané do dne 31. 12. 2008 na území jedné ze smluvních stran vezme v úvahu ta smluvní strana, na jejímž území měla osoba k tomuto dni trvalé bydliště, avšak pouze v rozsahu, ve kterém nejsou tyto doby již zhodnoceny pro stanovení výše důchodu nebo dávky přiznané druhou smluvní stranou a za předpokladu, že daná osoba získala k uvedenému datu alespoň jeden rok pojištění podle právních předpisů smluvní strany, která má podle tohoto odstavce doby pojištění (zaměstnání) vzít v úvahu. Pokud nebude tato podmínka splněna, doby pojištění (zaměstnání) vezme v úvahu ta smluvní strana, podle jejichž právních předpisů byly skutečně získány.

Na základě citovaného právního režimu je tedy rozhodnou skutečností průkaznost na území, které smluvní strany má účastník řízení trvalé bydliště ke dni 31. 12. 2008. V této souvislosti je třeba vycházet z článku 13 Ujednání mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky a Ministerstvem práce a sociální ochrany Ruské federace k provádění Smlouvy ze dne 8. 12. 2011 (dále též „Ujednání“), dle kterého v odstavci 1 je stanoveno, že *„pro účely provádění smlouvy se má za to, že pracovníci a jejich rodinní příslušníci legálně trvale bydlí nebo přechodně pobývají na území smluvních stran své státní příslušnosti, nepředloží-li doklady potvrzující trvalé bydliště nebo přechodný pobyt na území druhé smluvní strany a odhlášení z evidence na území smluvní strany své státní příslušnosti. Přitom legální trvalé bydliště nebo přechodný pobyt a odhlášení z evidence na území smluvních stran se posuzuje na základě dokladů a v souladu s postupem stanoveným právními předpisy příslušné smluvní strany.“* Dle článku 13 odst. 2 Ujednání se ustanovení odst. 1 tohoto článku použije také pro účely určení místa trvalého bydliště ke dni 31. 12. 2008 pro účely provádění článku 30 odst. 3 Smlouvy.

Z předložených listinných dokladů je zřejmo, že žalobce je pojištěnec, který je občanem Ruské federace s trvalým pobytem ke dni 31. 12. 2008 na území Ruské federace, jelikož k uvedenému datu nebyl a nadále není odhlášen z evidence na území Ruské federace. Ke zhodnocení veškerých dob pojištění získaných účastníkem řízení do dne 31. 12. 2008 je proto příslušný ruský nositel důchodového pojištění (článek 30 odst. 3 Smlouvy). To znamená, že pro zápočet dob pojištění na území České republiky a Ruské federace před 1. 1. 2009 je určujícím kritériem trvalé bydliště pojištěnce. Podle citovaného článku 13 Ujednání se má za to, že pojištěnec měl ke dni 31. 12. 2008 trvalé bydliště na území toho smluvního státu, jehož byl k uvedenému dni občanem. Jinými slovy, jestliže nedošlo k odhlášení z evidence na území státu občanství, tj. pojištěnec byl hlášen k trvalému pobytu ke dni 31. 12. 2008 v obou smluvních státech, je třeba vycházet z toho, že trvalé bydliště pojištěnce bylo na území státu, jehož byl ke dni 31. 12. 2008 státním občanem. Namítá-li žalobce, že odhlášení trvalého pobytu v Ruské federaci je prokázáno potvrzením o jeho přihlášení na Generálním konzulátu Ruské federace v Brně ze dne 19. 12. 2014, pak s jeho názorem nelze souhlasit, neboť

uvedené potvrzení nelze považovat za odhlášení se z trvalého pobytu v Ruské federaci. Potvrzení pouze dokladuje, že žalobce je registrován na ruském konzulátu se sídlem v Brně. Sdělení jeho právního zástupce ze dne 4. 7. 2016, že trvalý pobyt v Rusku je úzce spojen s vlastnictvím nemovitostí, což je případ žalobce, vzal soud na vědomí, avšak pro odchýlení od právního názoru žalované, s nímž se ztotožnil i zdejší soud, nemá dostatečnou právní vypovídací hodnotu.

Ve světle výše uvedených zásad a nastoleného právního režimu zdejší soud uzavírá, že správní subjekt učinil správné právní úvahy, na projednávanou věc byl aplikován správný právní předpis a v jeho rámci správná právní norma, nedošlo k žádnému výkladovému či procedurálnímu pochybení, které by mohla atakovat zákonnost napadeného rozhodnutí. Proto soud dozal, že žaloba není důvodná, dle § 78 odst. 7 s.ř.s. proto byla zamítnuta.

Pokud se týká stanoviska veřejného ochránce práv, na kterého se žalobce ve své žalobě odvolává, pokládal soud za potřebné upozornit, že veřejný ochránce práv má možnost provádět nezávislá šetření v daných věcech, provádět nápravu chyb veřejné správy pomocí neformálních návrhů či doporučení a zejména pak prostřednictvím veřejného tlaku na dané instituce, kdy má možnost veřejně vyzvat instituce, které pochybily k nápravě. Nemá však právo rušit či měnit rozhodnutí úřadů, event. vstupovat do soudních sporů. Také nemůže být považován za odvolací instanci a nemůže ovlivnit výkon soudní moci. Soud pro z uvedených důvodů k jeho právnímu stanovisku nepřihlédl.

Žalobce ve věci samé nebyl úspěšný, žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, soud proto rozhodl tak, že žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení (§ 60 odst. 1, 2 s.ř.s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Brně dne 30. června 2017

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová